

Частини мови

В українській мові розрізняють 10 частин мови: іменник, прикметник, займенник, числівник, прислівник, дієслово, сполучник, частка, прийменник, вигук.

Сполучник, частка, прийменник – службові частини мови, решта самостійні.

Серед самостійних розрізняємо – іменні частини мови – іменник, прикметник, займенник, числівник.

Незмінними частинами мови є – прислівник, сполучник, частка, прийменник, вигук та особлива форма дієслова – дієприслівник; решта частин мови – змінні.

Давайте нагадаємо основні ознаки кожної частини мови.

Іменник – позначає предмет, особу,

наприклад: *вода, місто, Марія, паркан, рівень, інтелект;*

відповідає на питання: хто? що?

основна синтаксична роль – підмет, додаток.

Прикметник – позначає ознаку предмета,

наприклад: *чарівний, блакитний, веселий;*

відповідає на питання: який? чий? котрий?

основна синтаксична роль – означення.

Числівник – позначає числа та кількість предметів,

наприклад: *один, вісімнадцять, перший;*

відповідає на питання: скільки? котрий?

основна синтаксична роль – може бути будь-яким членом речення.

Займенник – вказує на предмет, ознаку, кількість, але не називає їх,

наприклад: *я, мене, їхнє*

відповідає на питання: хто? що? який? чий? скільки?

основна синтаксична роль – підмет, додаток, означення.

Дієслово – позначає дію, стан предмета,

наприклад: *малюю, думаю, буду ходити, відпочивав*

відповідає на питання: що робити? що зробити? що роблю? що зроблю? що буду робити? що зробив?

основна синтаксична роль – присудок.

Прислівник – позначає ознаку дії – *бігти підтюпцем*, ознаку іншої ознаки – *дуже повільно*, ознаку предмета – *ліс навесні*.

відповідає на питання: як? яким способом? коли? скільки? де? куди? навіщо? та інші,

основна синтаксична роль – обставина, присудок, означення.

Прийменник – виражає підрядні відношення між словами, наприклад:

в, на, над, з-під, посеред, під час, у справі.

Сполучник – вживається для вираження сурядного зв'язку між членами, словосполученнями, простими реченнями у складному, наприклад: *а, щоб, через те що.*

Частка – служить для вираження додаткових відтінків значення в реченні або для створення слів та деяких граматичних форм слів, наприклад: *чи, ся, хай, би.*

У тестах ЗНО є завдання, в якому у реченні потрібно визначити частини мови.

Наприклад, **Цілуй чужі думки, але не настільки, щоб їх привласнювати**

(Д. Арсенич).

Можете використовувати два способи, кому який зручний.

Перший – користуємося синтаксичними зв'язками і граматичними зв'язками.

Що роби? – *цілуй* – присудок – дієслово.

Цілуй що? – *думки* – додаток – іменник.

Думки які? – *чужі* – означення – прикметник.

Другий спосіб – по черзі визначаємо частини мови: *цілуй* – що роби? – дієслово; *чужі* – які?, вказує на ознаку – означення; *думки* – кого? що?, вказує на поняття – іменник.